

UUTISET

Töitä yrittäjien löytämiseksi varkautilaiset tekevät, se täytyy tunnustaa. Ympäristö vain on niin hiivatin vaikea.

Tässä hallissa oli ennen Stora Enson painopaperikone. Nyt siinä olisi 10 000 neliömetriä vapaata tilaa jollekin toiselle yritykselle. Hallin lattiaa tasoitetaan parhaillaan paperikoneen jäljiltä.

ÄKILLINEN RAKENNUMUUTOS

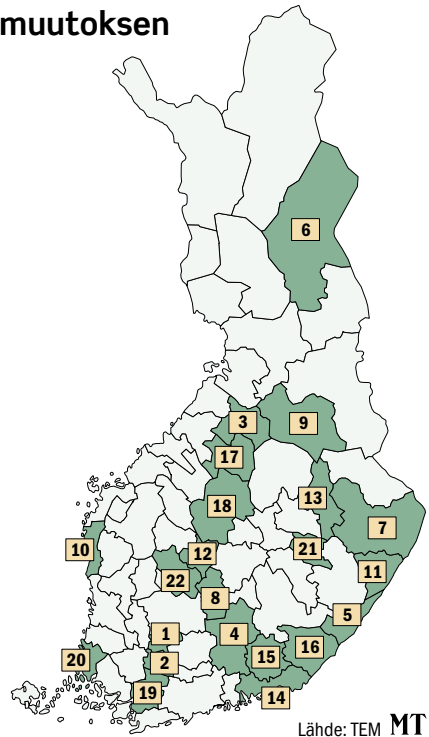
Valtio auttaa pulaan joutuneita

Uusia tukimuotoja ei ole kehitetty, vaan alueiden normaaleihin tukijärjestelmiin on kohdennettu lisärahoitusta tietyn ajan. **Äkillisen rakennemuutoksen** tuet vuosina 2007–2011 ovat olleet yhteensä noin 220 miljoonaa euroa.

Rakennemuutosrahoista maksettavat avustukset myönnetään enimmäismääräisinä. Tavallisesti korkein tuki voidaan myöntää vain erityisten syiden perusteella. **Osa rahoista** tulee EU:n rakennerahastoista, joiden tavoitteena on vähentää eroja alueiden välillä.

Äkillisen rakennemuutoksen seutukunnat

- 1 Etelä-Pirkanmaa
- 2 Forssa
- 3 Haapavesi–Siikajärvi
- 4 Heinola
- 5 Imatra
- 6 Itä-Lappi
- 7 Joensuu
- 8 Jämsä
- 9 Kajaani
- 10 Kaskinen
- 11 Keski-Karjala
- 12 Keuruu
- 13 Koillis-Savo
- 14 Kotka–Hamina
- 15 Kouvol
- 16 Lappeenranta
- 17 Nivala–Haapajärvi
- 18 Saarijärvi–Viitasaari
- 19 Salo
- 20 Vakka-Suomi
- 21 Varkaus
- 22 Ylä-Pirkanmaa

Paperikonehalli etsii yrittäjää Varkaudessa

Mistä löytyisi yrittäjä 10 000 neliömetrin tyhjiin halliin, jossa ennen oli Stora Enson paperikone? Toinen halli Varkauden tehtailla on jo löytänyt vuokralaisen.

VARKAUS (MT) Varkauden paperitehtaan entisessä paperivarastossa naku-tellaan nykyisin omakotitaloja. Teijo-talot oli etsinyt mahdollisuutta laajentua Itä-Suomeen ja löysi paperivaraston hallista oivan tilan. "Vastaavaa yhtenäistä tilaa, jossa on näin paljon neliöitä ei muualla ole. Pystyimme aloittamaan tuotannon heti ja puutavara tulee toiselta puolelta tietä", kertoo tehtaanjohtaja **Jarmo Sihvo** eduista. 8 000 neliömetrin hallissa on kaksi runkoa ja Laukaan kunnan Leppäveden koulun pohja työn alla. Tuotanto alkoi maaliskuussa. Kun tehdas pyörii reilun vuoden kuluttua täysillä, voidaan yhtäaikaa rakentaa 40 taloa. Työntekijöitä on silloin 60–70. Talotehdas on Varkauden kärkihankkeita. Esimerkki siitä, että seutu houkuttaa uusia työtä tarjoavia yrityksiä.

1 100 työpaikkaa lähtenyt Kannustavia esimerkkejä kaivataan, sillä noin 1100 työpaikkaa

on kadonnut 110 yrityksestä rakennemuutoksen ja talouden taantuman vuoksi. Suurin irtisanoja on ollut Stora Enso, joka on sulkenut neljä tehtaan viidestä paperikoneesta. Varkauden seutukunta on vuodesta 2008 lähtien ollut äkillisen rakennemuutoksen (ärm) alue. Se tarkoittaa, että valtio kohdistaa irtisanottujen työllistämiseen ja yritysten tukemiseen erityistä huomiota. Ärm-tukien aikana pitkäaikaistyöttömien määrä on vähentynyt, mutta työttömyysaste on noussut. Huhtikuussa Varkauden työttömyysprosentti oli 14,7. **Iso halli vaikea vuokrata** Tehtaan tiloja yrittää täyttää kehitysytio Navitas. Hommia riittää, sillä toinen halli ammot-taa tyhjiyttä. Tilaa on 10 000 neliömetriä. "Stora Enso haluaisi tilaan yhden vuokralaisen, mutta se on osoittautunut hyvin vaikeaksi löytää. Luulen, että tila on

pakko jakaa usean vuokralaisen kesken", Navitas-kehityksen toimitusjohtaja **Pentti Välimäki** sanoo. Navitas toimii välimiehenä Stora Enson ja yrittäjäehdokaiden välillä ja tekee alustavia investointilaskelmia. "Laskimme esimerkiksi miten suuret investoinnit tarvittaisiin, jos halliin rakennettaisiin kaupakeskus", Välimäki sanoo. Parhaillaan hallissa tasoi-tetaan lattia paperikoneen jäljiltä. Stora Enso kustantaa lattiaremontin. Yritysten ei välttämättä tarvitse asettaa tehtaan tiloihin. Erilaisia hankkeita Varkauden seudulla on 80, joiden rahoit-tamiseen on varattu reilu 14,5 miljoonaa euroa vuosina 2008–2011. **Akkutehdas selvitystilassa** Pohjois-Savon elykeskuksen ylijohhtajan **Kari Virrannan** mielestä Varkaudessa paperi-tehdasta korvaavia yrityksiä on ollut vaikea löytää. "Elinkeinorakenne on ollut tehtaan varassa, joten yrittämi-sen kulttuurია ei ole kehittynyt. Töitä yrittäjien löytämiseksi varkautilaiset tekevät, se täytyy tunnustaa. Ympäristö vain on niin hiivatin vaikea", Virranta sanoo.

Paperivarasto muuttui talotehtaaksi, kun Teijo-Talot muutti halliin. Tehtaanjohtaja Jarmo Sihvon mukaan 8 000 neliömetrin hallissa on varaa laajentaakin.

Työ- ja elinkeinoministeriön neuvottelevan virkamiehen **Ilkka Korhosen** mukaan Varkaus sijoittuu äkillisen rakennemuutoksen alueista menestyksessä keskivaiheille. "Akkutehdas on varkaudessa yksi kärkihankkeista, mutta se ei ole lähtenyt liikkeelle. Toisaalta Stora Enso oli sulkemas-

sa koko kombinaattia, mutta se onnistuttiin estämään. Kehitys-yhtiö Varkaudessa on toiminut hyvin", Korhonen sanoo. Akkutehdas on esimerkki hankkeesta, jossa tuki ei ole johtanut pysyvään yritystoi-mintaan. Työpaikkoja pitäisi olla 45, mutta yritys on nyt sel-vitystilassa.

"Odotettiin, että akkutehdas lähtisi aikaisemmin kannat-tamaan. Se voi vielä onnistua, mutta rahoitusta pitäisi saada aika paljon lisää", Korhonen sanoo. Akkutehdasta on tuettu noin 4,2 miljoonalla eurolla.

AIMO VAINIO

Tukirahojen seuranta heikkoa

Tuki vähentänyt työttömyyttä rakennemuutoksen alueilla

Äkillisen rakennemuutoksen (ärm) alueilla yritystukien kriteerit ovat löysemmät ja määrät suuremmat kuin muilla alueilla, myöntää neuvotteleva virka-mies **Ilkka Korhonen** työ- ja elinkeinoministeriöstä (TEM). Korhosen mukaan nyrkki-sääntö on, että tavallisesti yrityk-siä tuetaan reilulla 20 000 eurol-la syntyvää työpaikkaa kohti. Esimerkiksi Varkauden seudulla ärm-tukia on työ- ja elin-keinoministeriön mukaan mak-settu noin 14 miljoonaa euroa vuosina 2008–2011. Hankehakemuksissa tavoite-teenä on ollut yhteensä 233 työ-paikkaa. Niinpä yhtä työpaikkaa kohti on haettu rahoitusta yli 60 000 euroa. Lisäksi käytössä ovat muut tuet, kuten aloittavan yrityksen starttirahat. Korhonen muistuttaa, että joukossa on hankkeita, jotka vähvistävät aluetta tai yritystä, mutta eivät työllistä suoraan. Esimerkiksi Wäläky Keski-Savon uusyrittyskeskus, jonne tukea on haettu 138 560 euroa, tarjoaa neuvontapalveluja yri-tyksille. Äänekoskella on hankera-hoilla rakennettu kunnallistek-niikka, jotta valtatien varressa oleva alue houkuttelisi palvelu-yrityksiä. Lisäksi tukea myönnetään koulutukseen ja irtisanottujen kannustamiseen.

Tuki on tärkeää ensiapua Kaikkiaan ärm-rahoja on va-rattu noin 240 miljoonaa euroa vuodesta 2008 lähtien.

Koska rakennemuutosalueil-la jaetaan yhteiskunnan rahaa yrityksille, tärkein kysymys on, syntyykö työpaikkoja vai ei. Tarkasti sitä ei tiedä kukaan, sillä tuloksia ei ole seurattu sys-temaattisesti koko maassa, eikä TEM seuraa toimien vaikutuk-sia järjestelmällisesti. Monessa hankkeessa työpai-koja ei ole syntynyt yhtä paljon, kuin hakemuksessa on ennakoit-u. Tilastot antavat tukirahoille synninpäästön, sillä työttömyys on vähentynyt rakennemu-utosalueilla nopeammin kuin vertailualueilla, arvioi Valtion-talouden tarkastusvirasto. Viraston mukaan toimet ovat olleet tarpeellista ensiapua. Ilman tukia rakennemuutosalu-eiden tilanne olisi todennäköi-sesti huonompi ja työttömyys suurempi.

Kajaani paras, Kaskinen heikoin Korhosen mukaan Kajaani on onnistunut hyvin ja hännä-huippu on Kaskinen. Kajaanissa työpaikkaa kohden rahaa on haettu 39 600 euroa. Kaskisissa työpaikkojen luo-minen on jäänyt vain muuta-maan. Siellä tukia on myönnetty Kaskista laajemmalle alueelle, joten työpaikkakohtaista tuki-summaa ei voi laskea.

Suurin osa alueista on jou-tunut tuen varaan metsäteolli-suuden irtisanomisen vuoksi. Lisäksi alueiden kilpailukyky on heikentynyt yksipuolisen elin-keinorakenteen vuoksi.

AIMO VAINIO

Löytyykö Varkaudesta töitä?

Varkaudessa on lakkautettu yli 1100 työpaikkaa vuoden 2008 jälkeen. Maaseudun Tulevai-suus kyseli kaupungilla, onko valtion tuella syntynyt uusia työpaikkoja. **1. Löytyykö Varkaudesta töi-tä?** **2. Miten kaupungin työllisyys kehittyy tulevaisuudessa?**

Ville Lintunen, myyntiedustaja

1. Ihan kohtuullinen työllisyys-tilanne on ainakin myyntitöis-sä. Itselläni riittää töitä. 2. Akkutehdas on hyvä hanke, mutta ei siitä taida vielä olla työllistäjäksi. Moni tehtaalta lähtenyt on opiskelemassa tai yhtiön hommissa muilla paikkakunnilla.

Marjo Sairanen, fysioterapiayrittäjä

1. Olen kiitollinen, että yritys työllistää itseni. 2. Nuorille pitää olla koulu-tusmahdollisuuksia. Olen su-rullinen ja huollisani nuorten pitkäaikaistyöttömyydestä. Itseni ikäisille noin 50-vuoti-aalle Ensolta tulleille on ollut koulutushankkeita.

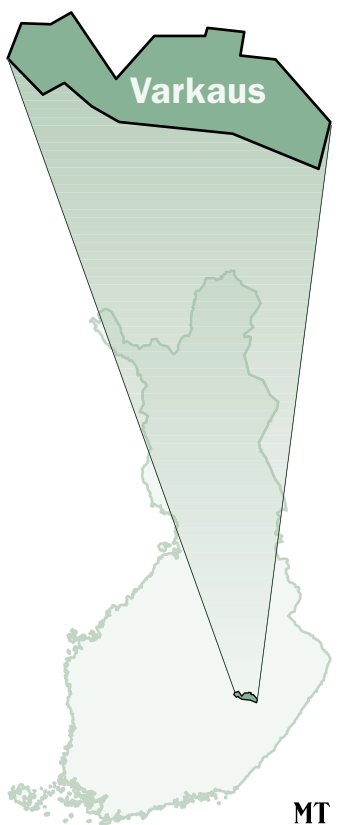
Aki Somero, datanomi, divarin omistaja

1. Kun tehdas lopetti, alkoi hiljaista olla. Vanha tavara käy kaupaksi ja tuo leivän ainakin omaan pöytään. 2. Olen huollisani ammattikor-keakoulusta, jos sen toimintaa vähennetään. Pelkään, että sen loppuminen vie makkaran leivän päältä.

Maria Valkova, kotiäiti

1. Kyllä niitä löytyy, mutta ei kovin paljon. Olen äitiyslomalla ja toivon sen jälkeen löytä-väni töitä Varkaudesta. Etsin työtä, jossa on lapsen kannalta sopivat työajat. 2. Olen kuullut, että erilaisia hankkeita tuetaan, mutta en tiedä työpaikoista.

Äkillisten rakennemuutosten alueiden rahoitustuki elykeskuksittain 2007–11

